

Серед положень даної моделі можна виділити: посилення вимог до отримання ліцензії на здійснення усіх видів страхування; впровадження вимог до системи ризик-менеджменту та управління страховим портфелем; контроль професійної придатності топ-менеджменту страхових компаній; зміна умов та посилення контролю за якістю активів страхової компанії та фінансової стійкості останньої.

Все це в найближчому майбутньому має стати запорукою для покращення та надання населенню більш якісних страхових послуг та відповідно стати інструментом надійного захисту майнових інтересів усіх споживачів таких послуг.

Список використаних джерел

1. Статистичні показники страхових премій та виплат. Forinsurer. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife/20/12/1>.
2. Климаш Н.І. Проблеми підвищення рівня споживання страхових послуг в Україні. *БізнесІнформ*. 2020. № 4 (507). С. 357-363.

УДК 368:338.2

М.М. Садовенко,
к.е.н., доц., завідувач кафедру
фінансів, банківської справи та страхування,
Державний університет економіки і технологій,
sadovenko_mm@duet.edu.ua,
О.О. Водолазова,
магістр кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
vodolazova99y@icloud.com

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВНУТРІШНІХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В РЕАЛІЯХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

До числа передових методів ефективного управління входить, так званий, процесний підхід. Сутність такого підходу полягає в тому, що в практиці управлінської діяльності відокремлюється ряд процесів з метою управління. Для визначення таких процесів прийнято використовувати термін «бізнес-

процес». Важлива задача менеджменту полягає в постійному удосконаленні показників кожного бізнес-процесу.

Значна увага в компанії має приділятися постійному удосконаленню внутрішніх бізнес-процесів. Склад внутрішніх бізнес-процесів визначається тими видами її діяльності, які є найбільш важливими для досягнення цілей клієнтів і інвесторів. В даному напрямку стратегічним завданням страхової компанії є забезпечення постійного покращення ситуації в середині компанії в напрямках проведення досліджень ринку в цілому та за окремими його сегментами, розробка комплексних страхових послуг, оцінка можливості впровадження нових страхових послуг на ринку та їх подальша розробка, оптимізація внутрішніх грошових потоків. Чітка стратегія, що виражається у вигляді цілей і показників бізнес-процесів, спрямована на задоволення очікувань акціонерів.

Американським центром продуктивності і якості виділяється дванадцять основних функцій, притаманних внутрішнім бізнес-процесам типової компанії [1]. Якщо адаптувати їх до діяльності страхової компанії, то отримаємо:

- аналіз ринку і потреб клієнтів (визначення потреб і побажань клієнтів та вимірювання ступеню їх задоволення страховими послугами, які надаються);
- розробка місії і стратегії страхової компанії (оцінка зовнішнього середовища, визначення концепції бізнесу і стратегії компанії);
- розробка страхових і супутніх послуг (формування концепції, детальних планів в сфері залучення клієнтів та надання страхового захисту аж до забезпечення розслідування страхового випадку, оцінки збитку і проведення виплат);
- реалізація страхових послуг (позиціонування страхових послуг серед фізичних і юридичних осіб, удосконалення каналів реалізації страхових послуг);
- забезпечення страхової компанії необхідними ресурсами (планування забезпечення компанії ресурсами та контроль за їх ефективним витрачанням);
- управління рахунками клієнтів в комплексі з іншим обслуговуванням

(облік клієнтської бази, формування відповідних управлінських рішень щодо комплексних програм обслуговування);

– управління персоналом (організація підбору персоналу, його навчання та контролю за виконання персоналом своїх обов'язків);

– управління інформаційними ресурсами (планування управління інформаційними ресурсами, розробка і розгортання систем інформаційної підтримки, управління збереженням інформації і пошуком даних);

– управління інвестиціями (формування інвестиційної програми, забезпечення ефективної співпраці в інвестиційній сфері з іншими фінансово-кредитними установами, контроль за ефективністю здійснених інвестицій);

– управління екологією (участь компанії в різноманітних програмах захисту зовнішнього середовища);

– управління зовнішніми зв'язками (забезпечення прозорого корпоративного управління, створення власної служби public relations);

– управління покращенням і змінами (створення в компанії власної системи виміру показників за різними видами діяльності, впровадження в діяльність системи поліпшення основних фінансових показників).

Цифрова революція, яку спостерігаємо зараз в усіх сферах суспільно-економічного життя передбачає переведення внутрішніх бізнес-процесів на цифрову основу (табл. 1).

Таблиця 1

Цифрова складова у внутрішніх бізнес-процесах страхових компаній

Бізнес-процес	Характеристика
1	2
Аналіз ринку і потреб клієнтів	Технологія бізнес процесу докорінно змінилася. Найбільший ефект отримують страховики, які використовують технологію Big Data самостійно або формують замовлення на збір, обробку інформації у спеціалізованих компаній
Розробка страхових і супутніх послуг	Трансформація полягає в швидкому переході від масових до персоналізованих страхових послуг. Як і в попередньому процесі має реалізовуватися концепція Data Science
Реалізація страхових послуг	Реклама, збут мають максимально переводитися від посередників до мереж. Лише це забезпечить економію на сучасному етапі

Продовження табл. 1

1	2
Забезпечення ресурсами	Має базуватися на CRM системах налаштованих під потреби компанії з врахуванням специфіки її діяльності
Управління клієнтською базою	З врахуванням усіх можливих даних про клієнта (наприклад, з використанням таких інструментів як «соціальний гриф Facebook»)
Управління персоналом	З врахуванням усіх можливих даних про працівника (наприклад, з використанням таких інструментів як «соціальний гриф Facebook»). Обов'язково навчання персоналу цифрових знань і навичок, проведення тренінгів і практикумів з цифрової і фінансової грамотності
Управління інформаційними ресурсами	Новітні технологічні рішення мають реалізовуватися у бізнесі. За недостатніх власних потужностей варто застосувати аутсорсинг. Особлива увага має приділятися кібербезпеці
Управління інвестиціями	Зважаючи на консервативність в прийнятті інвестиційних рішень варто застосовувати сучасні технологічні рішення на основі алгоритмів в проведенні інвестиційної діяльності
Управління змінами і покращеннями	Обов'язковий моніторинг нових технологічних рішень в фінансовій сфері, вивчення можливості їх швидкого впровадження для підвищення ефективності діяльності страхової компанії

Джерело: розроблено авторами на основі [1; 2; 3]

Починаючи з глобальної кризи 2008 року, український страховий ринок не був стабільним жодного року. Поступовий вихід з глобальної кризи 2008 року змінився локальною кризою 2014 року, яка була підсилена глобальною кризою пов'язаною з пандемією COVID-19. Слабкі в фінансовому, технологічному і організаційному планах страховики поступово залишають ринок. Переважна більшість криз має зовнішній характер виникнення, що підштовхує до створення внутрішнього стандарту бізнес-процесу – «Оцінка системного ризику та антикризове фінансове управління». Стандарт має базуватися на бізнес-аналітиці обробленої за допомогою технології Big Data (в основі пошук кореляційних залежностей і визначення можливих варіантів швидкого реагування) (табл. 2).

Таблиця 2

Основні пункти аналітичного звіту про кризову ситуацію

Макроекономічний рівень	Рівень страхової компанії
Інфляція	Надходження страхових премій в розрізі окремих видів страхування
Динаміка індексів фондового ринку	Здійснення страхових виплат в розрізі окремих видів страхування
Фіскальна і бюджетна політика	Надходження грошових коштів від іншої (нестрахової) діяльності
Політична ситуація в державі	Видатки грошових коштів, пов'язані з іншою (нестраховою) діяльністю
Динаміка споживчих індексів	Ліквідність компанії (перевищення надходження грошових коштів над видатками за усіма видами діяльності)
Розвиток окремих галузей народного господарства	Рівень прибутковості компанії

Джерело: складено авторами

В наступне десятиріччя ті компанії, які не зможуть трансформувати внутрішні бізнес-процеси з врахуванням і використанням цифрового світу і цифрових технологій, вимушені будуть полишити ринок. Інакше як сказав Біл Гейтс – в майбутньому на ринку залишаться два типи компаній: ті хто в Інтернеті і ті, хто вийшов з бізнесу.

Список використаних джерел

1. Немировский И.Б., Старожукова И.А. Бюджетирование. От стратегии до бюджета – пошаговое руководство. Москва: ООО «И.Д.Вильямс», 2006. 512 с.
2. Майер-Шенбергер В. Большие данные. Революция, которая изменит то, как мы живем, работаем и мыслим / В. Майер-Шенбергер, К. Кукьер; пер. с англ. Инны Гайдюк. Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2014. 240 с
3. Вайл П., Ворнер С. Цифровая трансформация бизнес-модели для организации нового поколения. Москва: Альпина Паблицер, 2019. 257 с.